

**GSB
RESEARCH**

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจฐานราก เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2567

เศรษฐกิจฐานรากเดือน ก.พ. – มี.ค. 2567 : **ประชาชนฐานรากมีค่าครองชีพลดลงเล็กน้อย** จากนโยบายช่วยเหลือด้านค่าครองชีพด้านพลังงานของภาครัฐ ได้แก่ การตรึงราคาน้ำมันดีเซลและการลดค่ากระแสไฟฟ้าให้ประชาชนบางส่วน และราคาสินค้าในกลุ่มอาหารสดยังปรับตัวลดลงโดยเฉพาะเนื้อสุกร ผักและผลไม้ **การจ้างงานภาพรวมปรับตัวเพิ่มขึ้นจากการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรม** โดยเฉพาะธุรกิจที่พักแรมและการบริการด้านอาหาร ทิศทางเดียวกันกับแรงงานที่อยู่ในระบบประกันสังคมปรับตัวเพิ่มขึ้น **ด้านการเกษตร รายได้เกษตรกรลดลงต่อเนื่อง** จากปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดที่ลดลงขณะที่รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากระดับราคาสินค้าเกษตรสามารถปรับเพิ่มขึ้นได้น้อยกว่า **ด้านความต้องการสินเชื่อของประชาชนฐานรากยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน** โดยประชาชนฐานรากยังคงมีความกังวลต่อการะค่าครองชีพ และอัตราดอกเบี้ยที่ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงก่อนหน้านี้ ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง

(หน่วย : %YoY)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจฐานราก

ด้านการอุปโภคบริโภค

(ณ มี.ค. 67)

-0.04

ดัชนีราคาผู้บริโภค รายได้น้อย

1.57

ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนสะสม

ด้านการเงิน

(ณ ม.ค. 67)

15.02

สินเชื่อรายย่อย (Non-Bank)

ด้านแรงงาน

(ณ ก.พ. 67)

0.02

ภาวะการจ้างงาน

1.66

ผู้ทำงานที่อยู่ในระบบประกันสังคม

ด้านการเกษตร

(ณ ก.พ. 67)

-7.49

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

5.52

ดัชนีราคาสินค้าเกษตร

-2.38

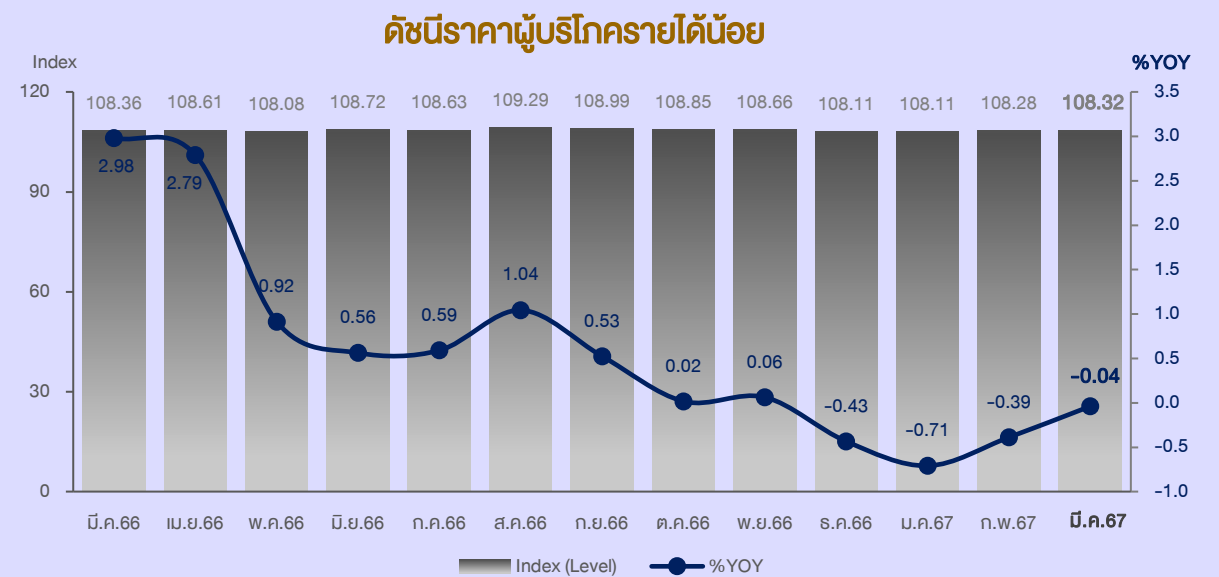
ดัชนีรายได้เกษตรกร

การคาดการณ์ของผู้นับถือรายได้น้อย เดือน มี.ค. 2567 ปรับตัวลดลงในอัตราที่ชะลอตัว ที่ร้อยละ 0.04 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นผลจากนโยบายภาครัฐในการช่วยลดค่าครองชีพให้ประชาชนในด้านพลังงาน ได้แก่ การตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและการลดค่ากระแสไฟฟ้า เพื่อบรรเทาการค่าครองชีพให้กับประชาชน อีกทั้งราคาสินค้าในกลุ่มอาหารสดยังคงลดลงโดยเฉพาะเนื้อสุกร ผักและผลไม้ **ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนส่วนบุคคล** ปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง ตามกิจกรรมและการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ ขณะที่ปริมาณรถจักรยานยนต์สาธารณะปรับตัวลดลง

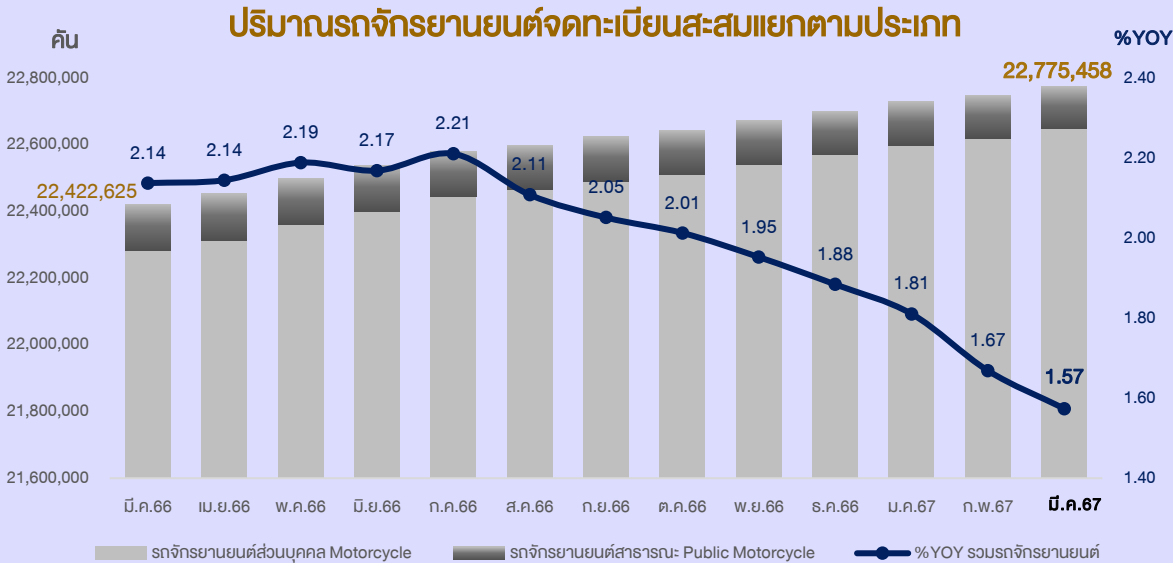
ภาวะด้านการอุปโภคบริโภค

ดัชนีราคาผู้บริโภครายได้น้อยเดือน มี.ค. 2567 เท่ากับ 108.32 ปรับตัวลดลงในอัตราที่ชะลอตัว ที่ร้อยละ 0.04 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากราคาพลังงาน (ค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง) ปรับลดลงตามนโยบายช่วยเหลือค่าครองชีพด้านพลังงานให้กับประชาชนของภาครัฐ ประกอบกับสินค้าสำคัญในกลุ่มอาหารสดราคาลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยเฉพาะเนื้อสุกร ผักและผลไม้

ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียน เดือน มี.ค. 2567 อยู่ที่ 22.78 ล้านคัน ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนในอัตราที่ชะลอตัวลง ร้อยละ 1.57 สะท้อนถึงกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของปริมาณรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลเป็นหลัก (ร้อยละ 1.64) ขณะที่ปริมาณรถจักรยานยนต์สาธารณะมีทิศทางปรับตัวลดลงต่อเนื่อง (ร้อยละ -8.29)

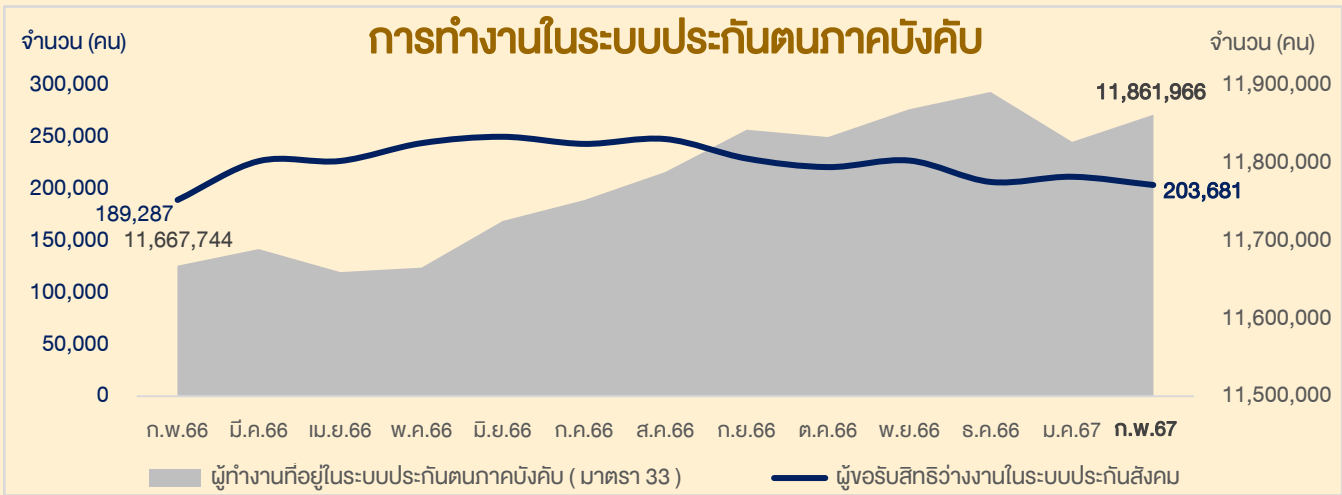
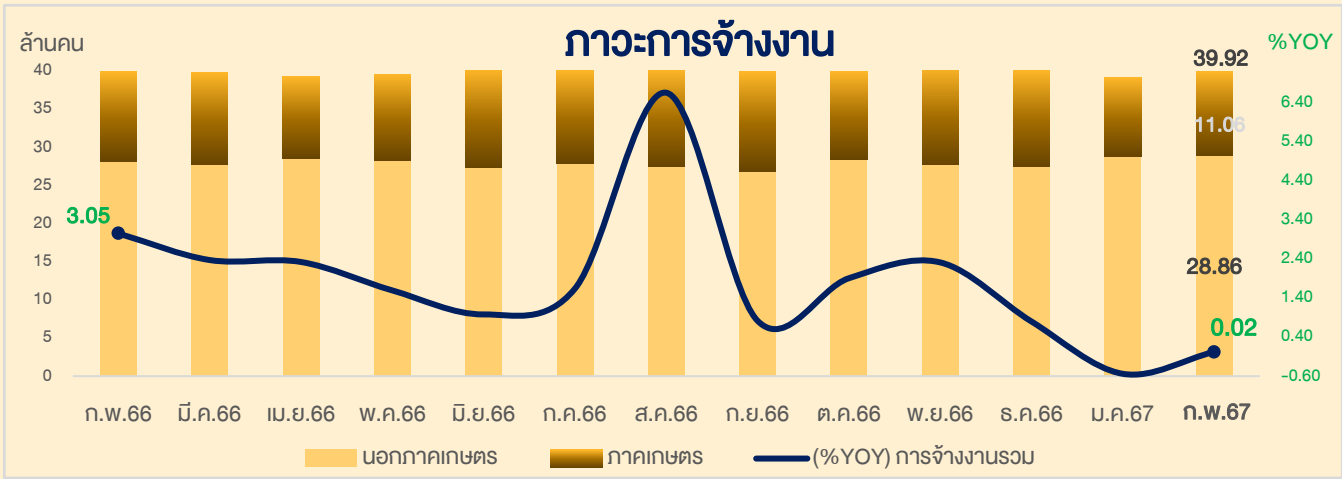
ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

ที่มา: กรมการขนส่งทางบก

ภาวะการจ้างงานเดือน ก.พ. 2567 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนอยู่ที่ ร้อยละ 0.02 ทั้งนี้ เป็นการเพิ่มขึ้นจากการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรม ที่มีผู้มีงานทำจำนวน 28.86 ล้านคน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.41 ขณะที่ผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 11.06 ล้านคน ลดลง ร้อยละ 5.75 เมื่อพิจารณาจำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีจำนวนมากที่สุด 5 ลำดับแรก พบว่า การจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นในทุกธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจที่พักแรม และการบริการด้านอาหาร สำหรับการจ้างงานในระบบพิจารณาจากแรงงานในระบบประกันตนภาคบังคับ (มาตรา 33) เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อยู่ที่ 11.86 ล้านคน (เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.66)

ภาวะด้านแรงงาน

GSB RESEARCH
ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

Non Bank¹/

ล้านบาท

1,000,000.00

800,000.00

600,000.00

400,000.00

200,000.00

ม.ค.87 ก.พ.87 มี.ค.87 เม.ย.87 พ.ค.87 มิ.ย.87 ก.ค.87 ส.ค.87 ก.ย.87 ต.ค.87 พ.ย.87 ธ.ค.87 ม.ค. 88

924,940.39

15.02

%YOY

60

50

40

30

20

10

0

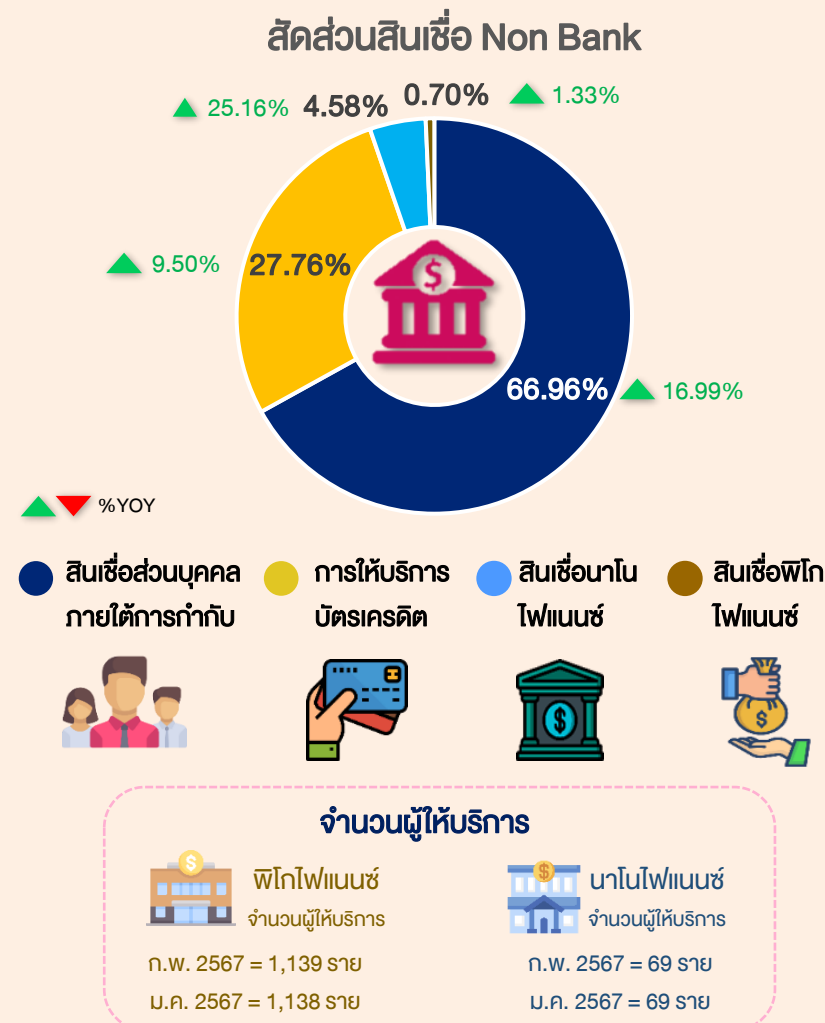
ปริมาณสินเชื่อของธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Bank)

%YOY สินเชื่อของธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Bank)

%YOY สินเชื่อของเหลือส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

%YOY สินเชื่อของเหลือการให้บริการบัตรเครดิต

%YOY สินเชื่อของเหลือสินเชื่อไฟแนนซ์

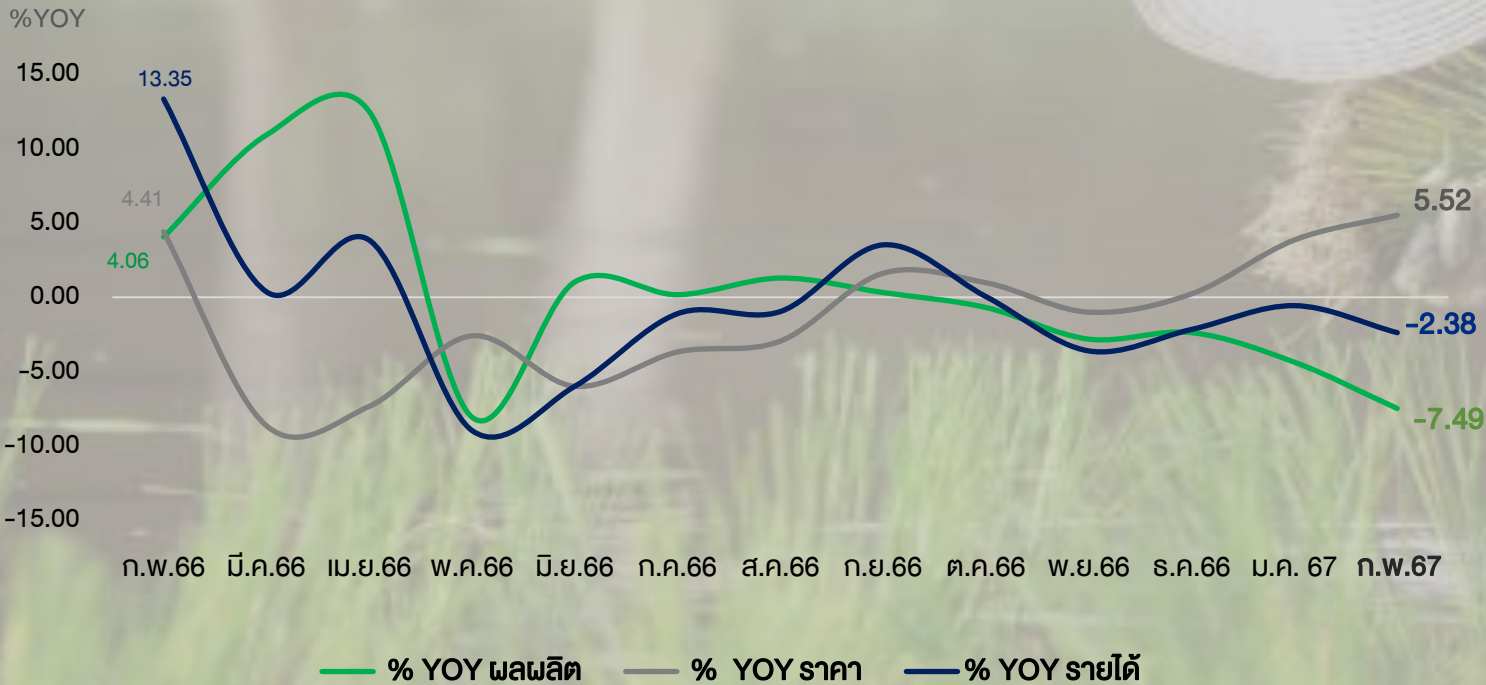
หมายเหตุ ¹⁷ ปริมาณสินเชื่อ Non Bank ประกอบด้วยสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สินเชื่อมาโนไฟฟ้า สินเชื่อพีโกไฟฟ้า และการให้บริการบัตรเครดิต ตั้งแต่ มี.ย. 66 ส.พ. ยังไม่มี Update รายชื่อผู้ให้บริการสินเชื่อมาโนไฟฟ้าทั้งหมดทั้งนี้จำนวน 3 ราย จึงไม่สามารถระบุได้

ภาวะด้านการเกษตร เดือน ก.พ. 2567 ดัชนีรายได้เกษตรกรลดลง ร้อยละ 2.38 จากสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา มันสำปะหลัง หอมแดง กระเทียม ปาล์มน้ำมัน ที่ออกสู่ตลาดลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรลดลง ร้อยละ 7.49 ขณะที่การเพิ่มขึ้นของรายได้เกษตรกรจากการปรับขึ้นของระดับราคาสินค้าเกษตรในตลาดน้อยกว่า ดัชนีราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.52 ซึ่งในระยะยาวอาจส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อของเกษตรกรให้ลดลง หากรายได้เกษตรกรยังคงลดลงต่อเนื่องติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน

ภาวะด้านการเกษตร

หน่วย: ค่าดัชนี

ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

▼ ดัชนีรายได้เกษตรกร

ก.พ.66	ก.พ.67
219.28	214.06

▼ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

ก.พ.66	ก.พ.67
141.07	130.51

▲ ดัชนีราคาสินค้าเกษตร

ก.พ.66	ก.พ.67
155.44	164.02

ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ “ประชาชนฐานราก”

ที่มาภาพประกอบ <https://www.thansettakij.com/business/tourism/592330>

นักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวไทย พุ่งร้อยละ 50 จากปัจจัยหนุนท่องเที่ยวปี 67

ภาพรวมการท่องเที่ยวไทยในปี 2567 เติบโตอย่างชัดเจน ซึ่งนอกจากการฟื้นตัวของตลาดแล้ว ยังมีปัจจัยสนับสนุนหลักจากนโยบาย Ease of Traveling ของรัฐบาลโดยเฉพาะวีซ่าฟรี รวมถึงมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในช่วง 2 เดือนแรก (เดือน ม.ค.-ก.พ. 67) นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาไทยแล้ว กว่า 6.38 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยจากมาตรการยกเว้นการตรวจลงตราเข้าไทยหรือวีซ่าฟรีสำหรับนักท่องเที่ยวจีน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจีนเพิ่มจากร้อยละ 48 ในเดือน ม.ค. เป็นร้อยละ 63 ในเดือน ก.พ. ขณะที่มาตรการวีซ่าฟรีสำหรับนักท่องเที่ยวอินเดีย ส่งผลให้นักท่องเที่ยวอินเดียเพิ่มจากร้อยละ 100 ในเดือน ม.ค. เป็นร้อยละ 121 ในเดือน ก.พ. ส่วนมาตรการขยายเวลาพำนักในไทยของนักท่องเที่ยวรัสเซีย หลังขยายวีซ่าเป็น 90 วัน นักท่องเที่ยวรัสเซียเพิ่มจากร้อยละ 96 ในเดือน ม.ค. เป็นร้อยละ 107 ในเดือน ก.พ. 67

ที่มา <https://www.thansettakij.com/business/tourism/592330>

ที่มาภาพประกอบ : <https://www.thansettakij.com/business/trade-agriculture/590790>

ราคายางพาราพุ่งทะลุ 90 บาท สูงสุดในรอบ 7 ปี

สถานการณ์ราคายางพาราในปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุด ณ 13 มี.ค. 2567 ราคายางซื้อขายผ่านสำนักงานตลาดกลางยางพาราของการยางแห่งประเทศไทย สูงถึง 90 บาท ซึ่งราคาซื้อขายยางแผ่นรมควันอยู่ที่ 90.09 บาทต่อกิโลกรัม ถือเป็นราคาสูงที่สุดในรอบ 7 ปี โดยปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและคาดว่าจะยังคงอยู่ในทิศทางขาขึ้นต่อไป สำหรับราคายางที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์ในรอบ 7 ปี เป็นการขับเคลื่อนภายใต้นโยบาย “เกษตรกรอยู่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและประชาชนในการร่วมกันลดก๊าซเรือนกระจก สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งเป็นอีกหนึ่งแรงขับเคลื่อนที่จะนำประเทศมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

ที่มา : <https://www.thansettakij.com/business/trade-agriculture/590790>

Financial Inclusion in Post-Covid Southeast Asia : Accelerating Impact Beyond Access

ผลการศึกษที่น่าสนใจ

01

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีกลุ่มผู้เข้าไม่ถึงบริการทางการเงินเป็นจำนวนมาก ทั้งกลุ่ม Unserved และ Underserved

จำนวนผู้ยังเข้าไม่ถึง ปี 2564

225 ล้านคน

ผู้ใหญ่ไม่มีบัญชีธนาคาร

คิดเป็น 45%

ของประชากรผู้ใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

350 ล้านคน

ผู้ใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบ

คิดเป็น 70%

ของประชากรผู้ใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

39 จาก 70 ล้าน

จำนวนผู้ประกอบการ MSMEs ที่มีอุปสรรคในการจัดหาเงินทุน

ช่องว่างในการจัดหาทุนในกลุ่มดังกล่าวมีมูลค่ากว่า 3 แสนล้านเหรียญสหรัฐ

สาเหตุของการเข้าไม่ถึงบริการทางการเงิน

- มีความรู้ทางการเงิน/การเงินดิจิทัลต่ำ
- ไม่มีข้อมูลประวัติทางการเงิน
- อยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากสาขาให้บริการ (ทำให้ต้องมีต้นทุนการเดินทางสูง)

02

หลังการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 การพัฒนาด้านดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเข้าถึงบริการทางการเงินดีขึ้น

จำนวนผู้ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต และผู้ที่เข้าถึงบริการทางการเงินผ่านเทคโนโลยี

516 ล้านคน

ประชากรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

คิดเป็น 80%

ของประชากร (เป็นผู้ที่เพิ่งเข้าถึงอินเทอร์เน็ตใหม่ในช่วง COVID-19 ประมาณ 100 ล้านคน)

74%

ของลูกค้าเข้าถึงบริการทางการเงินได้ดีขึ้นเนื่องจากเทคโนโลยี

82%

ของลูกค้ารู้สึกปลอดภัยในการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเงิน

- การพัฒนาด้าน Digital อย่างรวดเร็ว
- ส่งผลให้ต้นทุนต่ำลง
 - ได้รับบริการผลิตภัณฑ์ที่ดีขึ้น
 - ส่งผลให้การเข้าถึงบริการทางการเงินเพิ่มขึ้น

- กลุ่มผู้ให้บริการ Fintech
- ✓ ช่วยให้กลุ่ม Underserved เข้าถึงบริการทางการเงินมากกว่ากลุ่มผู้บริการทางการเงินแบบเดิม
 - ✓ ช่วยให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงบริการทางการเงินครั้งแรก 63% สูงกว่าผู้ให้บริการทางการเงินแบบดั้งเดิม ซึ่งอยู่ที่ 46%

03

ผู้ให้บริการทางการเงินมีการนำนวัตกรรมทางการเงินใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้ตรงตามความจำเป็นของลูกค้าและให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้น

1 ขยายขอบเขตความสามารถของนวัตกรรมผ่านการเพิ่มช่องทางและเพิ่มพันธมิตรใหม่

การร่วมมือกันระหว่างกลุ่ม Fintech และธนาคารในชนบทเพื่อให้ลูกค้าในชนบท/ที่อยู่ห่างไกลสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ ในขณะที่กลุ่มผู้ให้บริการทางการเงินอื่นพัฒนาระบบการทำงานให้เป็นดิจิทัลมากขึ้น

2 การพัฒนาการให้บริการโดยใช้หลักการ Customer Centric เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถตอบโจทย์ของกลุ่มลูกค้าในแต่ละประเภทได้ดียิ่งขึ้น เช่น การพัฒนา Buy Now Pay Later (BNPL)

3 การให้ความรู้ทางการเงินและความรู้ทางการเงินดิจิทัลแก่กลุ่มลูกค้า

สำหรับประเทศไทย จากงานวิจัยการพัฒนาทางการเงินและความยากจน : กรณีศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผลกระทบของการพัฒนาทางการเงินทั้งการพัฒนาทางธนาคารทั้งในด้านการให้บริการที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในการปล่อยสินเชื่อ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงเงินทุนได้มากขึ้น และการเข้าถึงการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ที่มากขึ้นผ่านการขยายจำนวนสาขา ทำให้ความยากจนในประเทศไทยลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา : วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

04

ผลกระทบเชิงบวกจากการให้สินเชื่อในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ✓ ธุรกิจเติบโต
- ✓ ความสามารถทางการเงินในการรับมือกับวิกฤติทางการเงินหรือเหตุการณ์ไม่คาดคิดขึ้น
- ✓ คุณภาพชีวิตดีขึ้น

- 3 ปัจจัยหลักที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น
- รายได้เพิ่มขึ้น
 - รายได้เพียงพอค่าใช้จ่าย
 - ธุรกิจเติบโต
- นอกจากนี้มีการใช้สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนให้ดีขึ้น โดยเฉพาะด้านการศึกษา 62% ด้านอาหาร 59%

ที่มา : สถาบัน Centre for Impact Investing and Practices (CIIP) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างผลกระทบเชิงบวกที่มากกว่าการเข้าถึงบริการสินเชื่อ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง หลังโควิด 19 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”

ปัจจัยเชิงบวกและปัจจัยลบที่ส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจฐานราก

ปัจจัยบวก

ภาครัฐมีนโยบายดูแลช่วยเหลือประชาชนเพื่อลดภาระค่าครองชีพ อาทิ มาตรการลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน มาตรการดูแลราคาสินค้าที่สำคัญ และมาตรการพักชำระหนี้

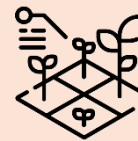

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น จากมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุมัติวีซ่าฟรีชั่วคราว ส่งผลต่อการจ้างงานและรายได้ของภาคแรงงาน โดยเฉพาะธุรกิจที่พักแรม การบริการด้านอาหาร และธุรกิจขายส่งและการขายปลีกฯ ที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นตามการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ

ปัจจัยลบ

ต้นทุนทางการเงินจากอัตราดอกเบี้ยที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อต้นทุนการขอสินเชื่อใหม่ และผู้มีภาระหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเปราะบาง ในด้านความสามารถในการชำระหนี้ รวมทั้งสร้างความกังวลเพิ่มขึ้นในการจับจ่ายใช้สอยของผู้มีภาระหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเปราะบาง และกลุ่มผู้มีรายได้น้อย

รายได้เกษตรกรลดลงอย่างต่อเนื่อง จากผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน หอมแดง กระเทียม ที่ออกสู่ตลาดลดลง ส่งผลกระทบต่อการกำลังซื้อของเกษตรกรให้ลดลง

**GSB
RESEARCH**

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

สร้างสรรคงานวิจัย เพื่อเศรษฐกิจไทยยั่งยืน